

۲۰۲۲/۰۴/۰۴

سید ذوالمجد عالمشاهی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

روزه در این روز های دراز، سخت است ! و پاسخ قرآن

در ایام ماه مبارک رمضان و گاه پیشتر از آن و در هر سال پرسیده می شود که اگر کسی مثلا در شمال اروپا زندگی می کند و روز ها بسیار دراز است و گاهی روز شام نمی شود پس تکلیف او چیست ؟ بگیرد، نگیرد اگر نگیرد چه کند ؟ اگر بگیرد چطور؟

در پاسخ این پرسش ها تا جاییکه نگارنده شنیده و خوانده است . مثلا می گویند اوسط ساعات روزه داری در کشور های مختلف دنیا گرفته شود و بعد ساکن مثلا شمال اروپا به همان تعداد ساعات روزه بگیرد و یا مثلا به وقت طلوع و غروب آفتاب مکه روزه بگیرند . هر دوی این پاسخ از نگاه قرآنی بی پایه است . در هیچ آیت پاک قرآنی اشاره ای به اوسط گرفتن ساعات روزه داری و یا به وقت مکه نشده است . این تذکر شاید شایسته باشد که به عبارت قرآنی گرفتن روزه از برای پروردن تقوی است در ما . طبعاً فایده های طبی هم دارد و درک حال گشنگان و محرومان را هم آسان تر می کند .

برای شرح خوبتر این سوال بهتر است ریشه چند لغت قرآنی کاویده شود و در پایان به اصطلاحات قرآنی در رابطه به این ماه مبارک هم پرداخته می شود و بنا بر ا اختصار است .

در زبان عربی کلمه "وسع" به معنای توانایی در انجام کاری است بدون آن که انجام آن عوارض جانبی داشته باشد. کاری که اگر آدمی بخواهد بسیار به راحتی از عهده آن بر می آید . خدای بزرگ به همین مناسبت در آیت 286 سوره بقره می فرماید: (لا یكلف الله نفسا الا وسعها ما کسبت و علیها ما کتسبت) (خداوند هیچ کسی را جز به اندازه تواناییش تکلیف نمی کند . هر کاری نیکی انجام بدهد برای خود انجام داده و هرکاری بد کند به زیان خود کرده است) پس تکلیف به اندازه وسع است.

کلمه دیگر " طاقت " است . طاقت همان است که آدمی می تواند آن را انجام بدهد اما قطعاً عوارض جانبی می داشته باشد.

برای درک بهتر موضوع تصور کنیم که مثلا یک نفر با حمل بار ده کیلویی بسیار راحت است و دست و شانه و کمر و پای او را آسیب نمی زند . همین نفر هر چند که می تواند بار دوصد کیلویی را هم حمل کند و "طاقت" اوست و اما قطعاً حمل دراز مدت آن به کمر و دست و پا و شانه او آسیب می زند. پس طاقت همان نیروی است که می توانیم اما خرابمان می کند و "وسع" آن نیروی است که می توانیم و با آن راحت هستیم .

مفهوم " طاقت " را دیدیم حالا آیت 184 سوره بقره را ببینیم . (ایما معدودات فمن کان منکم مریضا او علی سفر فعدده من ایام آخر و علی الذین یطیقونه فدیة طعام مسکین ...) (روز های پرشمرده را روزه بدارید و از شما هرکه بیمار یا در سفر باشد شماری از روز های دیگرروزه بگیرد و کسانی که طاقت دارند فدیة بدهند که خوراک یک مستمند است . ..)

د پانو شمیره: له 1 تر 2

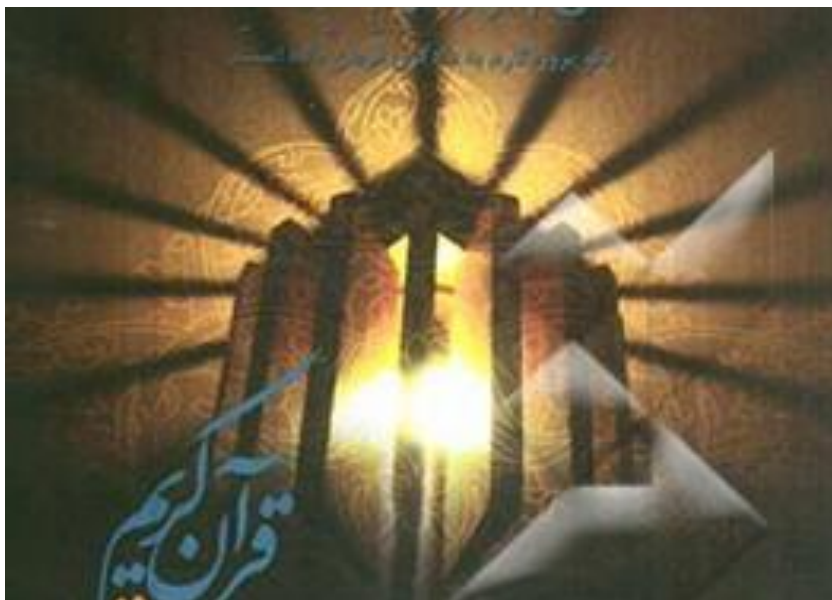
افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دلپکني د ليکنيزې ښي پاڼوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکي په خير و لولئ

پس روزه گرفتن اگر در حد " طاقت " باشد خدای مهربان برای آن فدیة یعنی جایگزین تعیین فرموده است . به این صورت او از عوارض این " طاقت " در امان می ماند. این طرز العمل بسیار زیبا و مفید برای همه آن هایی است که در این حالت اند تا دست به جیب برند و حال هموطنان درمانده را دریابند.

بد نیست به کلمه های رمضان , مبارک , افطاری و عید فطر هم نگاهی داشته باشیم. رمضان از "رمض" است به معنای گرم شدن زمین به اندازه ای که پای را بسوزاند و بارانی که در آخر تابستان بیارد. مبارک از "برک" به معنای بارش پیهم , پاکي و پاکیزه گی و حوض . عید از "عود" به معنای برگشتن . افطار از " فطر" به معنای " شکافتن , باز کردن , آغاز کردن , آفریدن , خمیرمایه و روییدن . آیت پاک 30 سوره روم می فرماید: (**فاقم وجهک للدين حنیفا فطرت الله التي فطر الناس علیها**) (**پس روی خود را به سوی دین حنیف کن** , **فطرت الهی که خدای مردم را بر آن آفریده است**)

با توجه با معانی کلمه ها در بالا ببینیم تعریف این ماه چگونه است . رمضان یک ماه است با گرمای سوزنده . با پابندی به تقوی الهی یعنی خدای را حاضر دیدن , این گرمای سوزنده رمضان خود پرستی و خود برتر بینی و اندیشه های ناصواب را می سوزاند . در پایان ماه , باران رحمت الهی بر ما باریدن می گیرد تا سوختگی ها را شسته باشد , گویا آن باران مبارک در خانه وجود ما به شکل یک حوض جا می گیرد تا به پاکي و پاکیزه گی دسترسی دایم داشته باشیم . با تقوی ورزی در جریان روز , افطار روزانه ما شکافتن دروازه خزینة فطرت الهی است که غبار بی تقوایی بر آن نشسته است . تمرین یک ماه تقوی و افطار , نظاره گری بر روح دمیده شده الهی در ما را فراهم می کند و به دین حنیف پای بند تر می شویم . حنیف حد وسط است همان خط و راه که نه به راست و نه به چپ , نه به افراط و نه به تفریط متمایل است و همیشه در تعادل و قیام است و هادی به سوی خدای بی همتا . این ایام را عید فطر می گویند چون بر می گردیم به فطرت الهی خود و انسان دیگر می شویم . و می باید این دگر شدن و عودت را می باید در قالب عید فطر جشن گرفت.

پرتو از قرآن

د پانو شمیره: له 2 تر2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خیر و لولئ